

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BÁRVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyilt-tér garmond sora 40 fillér. —

Zrinyi.

— A szigeti hősök. —

Szent a föld itt.
Szent minden kis porszeme
Harmat helyett
Vérrel, könnyel van tele.
Vérből, könnyből
Köd borong a hantokon;
Szentséges itt
Minden honfi-fájdalom.

K. J.

Ismét egy év pereg le a mulandóság nagy tengerébe. Elérkezett ismét a nagy évforduló, midőn nekünk Szigetváriaknak emlékeznünk s ünnepelnünk kell.

Szeptember 6-ika te gyásznap! Ezen a napon haltak martír halált itt e falak közt a szigeti hősök az ő vezérükkel Zrinyi Miklóssal.

Nem tartozik szigorúan véve vezércikkünk szűk keretébe a történelem teljes elmondása, mert azt minden becsületes magyar ember tudja. Tehát inkább csak a kegyeletes emlékezés most már a kötelességünk. Jó néha felujtani a régi legendás kor emlékeit.

Ezt teszem én is e napon!

A történelem világító sugarai mellett ma már tisztán látjuk a szigeti eseményeket. Ez a vár védelem—Zrinyi kirohánása, forduló pontot képezett a világ történelemben is, mert akkor dőlt el, hogy vajjon a kereszt vagy a félhold fogja e rányomni pecsétjét egész Európa jövődjére. Hogy a Boldog asszony temploma tornyán, török zászló lengjen-e vagy keresztény? Lófarkas félholdas török hadi jelvény vagy Szűz Máriás lobogó a kereszttel diszelegjen-e ott?

Jól tudta Zrinyi, hogy a Habsburg-dinasztia az időben a törököt sem kiverni, sem megfékezni nem képes, tehát példát mutatott a magyarságnak, hogy miként kell a törökkel szemben

eljárni, miként kell esábitásainak ellentállni és fegyverkezni ellene, sőt meghalni a hazáért a kereszténységért.

A legnagyobb szerű az, hogy Zrinyi és társai jól tudták azt, hogy Szulejmán roppant nagy hadával szemben ők elvesznek, de elszánt nyugodt lélekkel mentek a biztos halálba, mert érezték, hogy vértanu haláluk a török hódító áradat elé gátat vet és az egész magyarság mint egy ember, fegyverkezni fog a haza védelmére.

A hosszú ostromlás után, midőn már langokban állott a vár, Zrinyi a kirohás előtt a bajtársakhoz beszédet intézett s elhangzott a fenséges eskü. A rövid beszéd oly lelkesítőleg hatott a várórségre, hogy ledobálták páncéljaikat és fedetlen testtel indultak az utolsó harcra. A lelkesedés hevében megnyílt a nagy kapu s eldőrent a vasdarabokkal töltött nagy ágyu, melynek füstje alatt a kis sereg Zrinyi által vezetve kirohant az ellenségre s küzdött életre halálra.

A harc lefolyt! Zrinyi és dicső félisten társai elvéreztek s Szigetvár elesett. De Szulejmán sem ülhetett halotti tort Zrinyi halála felett, mert őt az agg szultánt mérgeiben megütötte a guta s a szigeti vár égése halotti fátylós ünnepély lett ravatala felett.

Minden esetre a sors különös munkálkodása, hogy Szigetvárnál ugyanegy időben hal meg az akkori világnak két legjelesebb embere, Zrinyi Miklós és Szulejmán.

A tragédia utolsó jelenetében említjük fel, hogy az osztrák császár veszni hagyta Zrinyit, kinek annyi sokat köszönhetet. De ezt a hálát mi magyarok már régóta megszoktuk.

A kürtök elnémultak, a harci zaj elült s áll már a véres oltár, mely alatt örök álmukat alusszák kardforgató őseink, kik halni tudtak a hazáért s nem kívántak semmi bért.

Mi pedig korcs utódok, nyomorultan élünk itt a földön, mert gaz lélek kufárok, elforgatták tőled óh hazaszeretetet a magyar nép szivét. Igaz, hogy mondják, hogy szép vagy, de mit érsz ha nem lehet belőled megélni. Inkább hát adjátok el a lelketeket, legyetek hazaárulók, ez ma jó üzlet, ez adpénzt, vagyont és töltsetek éhes gyomrotokat.

De ne, óh mégse tegyétek azt véreim, hanem gondoljatok őseinkre s foglaljátok szent nevüket koszoruba dalba, hadd virágozzék s gyarapodjon Árpád birodalma.

B.

Városházépítés és még valami.

Helyi lapunk legutóbbi számában az X és Szabó Sándor aláírással megjelent cikkekre rövid észrevételeimet a következőkben bátorodom megtenni.

Az X. ur téved, midőn azt hiszi, hogy a városház építésnél a telek értékére még senki sem gondolt. Igenis volt erről szó már többször is, de mert az építkezés kérdése kényszer helyzet folytán vetődött fel, t. i. a jelenlegi épület már elaggott, életveszélyes kezd lenni és mert az építkezés kérdésénél mindig az volt az irányadó, hogy az új épület bérjövödelmeiből fedeztet találjon az építési költségnek törlesztéses kamata, nagyon természetes, hogy főkérdéssé az alakult ki, építeni úgy, hogy a városközönsége pótladó alakjában ez által megterhelve ne legyen.

Már most, ha az ügyet ez alapon tárgyaljuk, csak természetesen, hogy a teleknek értéke a számításoknál figyelembe nem vehető.

Még senkitől sem hallottuk, hogy a városházépítés nagyszerű vállalkozás volna, vagy az akarna lenni és véleménykülömbőség nélkül mintegy köztudattá vált az, hogy az új városháza ne drága parádés épület, ha-

Értesítés! Az összes őszi ujdonságok raktárra érkeztek.

❖❖ *Különlegességek Costüm és Blouskeltmékben* ❖❖
DEUTSCH DAVID FIA divatáruházában **SZIGETVÁROTT.**

➡ Vidékre minták ingyen és bérmentve. ➡

nem egyszerű de komoly és főleg céljának megfelelő legyen. Akkor tehát, midőn X úr a nagyszerű vállalkozást és parádés épületet emlegeti, akkor elárulta azt, hogy az ügyel nem elég komolyan foglalkozott és inkább csak az ellenhangulat szitása céljából ragadott tollat.

Én is azt állítom amit X úr ír, hogy saját városi érdekeink (nem pedig az egyesek érdekei) szerint és anyagi erőnknek megfelelőleg építsünk, amde hogy lehet a város érdekeiről úgy anyagi e ejéről beszélni akkor, midőn a városházépítést minden alakjában ellenző egyének két évig megakadályozzák még azt is, hogy a különféle terveknek megfelelően azoknak építési költsége és jövedelmezősége egymással szembe álltassék?

Szabó Sándor 25 éves képviselőtestületi tag úrnak bátor vagyok figyelmebe ajánlant azt, hogy közérdekű ügyben a valóság kimondása nekem mint esküdtnak nem csak jogom, de sokkal inkább kötelességem és meglehet győződve arról, hogy bármily rosszul esik is néha, de véleményemet mindenkor és a személyekre, úgy magán érdekekre való tekintet nélkül el fogom mondani.

Nagyon sajnálom, hogy ő még ily hosszú közszolgálat után sem tud különbséget tenni szabad vélemény nyilvánítás, bírálat, személyeskedés és gorombáskodás között, pedig ideje elég volt hozzá. Előző cikemben én nem személyeskedtem, nem gorombáskodtam, csak egyéni bírálatot engedtem meg magamnak az *Egy városatya aláírása* cikkel és írójával szemben és bár jóval fiatalabb vagyok ő nála, még sem ragadt el vérem arra, hogy közérdekben a cikk író magánéletére kiterjeszkedjem vagyis személyeskedjem.

Nekem soha sem volt és nem is lesz célom az, hogy felebarátainak kellemetlenséget okozzak, én miattam Szabó Sándor örökre is ott lakhat a hol jelenleg lakik és még az sem bánt, hogy az ügyvédi tisztesség rovására utcai üzleti ajtóval bíró irodája van, amde a város érdekében őszinén elmondani gondolataimat kötelességemnek tartom még akkor is, ha az egyeseknek érdekeit érinti.

Hogy minő érzésekkel mentem én ki korábbi lakásomból, az ide nem tartozik, de rövid 18 évi itt tartózkodásom alatt soha sem észlelhette rólam azt senki, hogy harag vagy méreg támadt volna bennem oly dolgokért, melyeket önmagam idéztem elő. Nagyon téved tehát az én magánéletem iránt érdeklődő városatya, mert ha én a korábbi lakásomat megtartani akartam volna, az módomban állott volna, csak azt kellett volna tennem mit annak tulajdonosa az időben tőlem megkívánt, de mert jogérzetemnél fogva erre hajlandó nem voltam, önként idéztem elő a lakásból való távozás bekövetkezését.

Szabó Sándor azon kijelentése, hogy a városházépítés ügyben felebezést be nem adott, valótlan.

A felebezés az ő sajátkezű írása s így örök időkre bizonyíték arra, mily könnyen tudnak egyesek közérdekben a legnagyobb nyilvánosság előtt tudva valótlant állítani akkor, ha személyes érdekei úgy kívánják.

Az a körülmény, hogy a felebezéseket ő megírja és azután másokkal aláírattja, saját aláírását pedig arról lefelejtji, nem szolgál javára, de mindenesetre jellemzi az egyént. Erről igazán jobb nem is beszélni.

Abban sincs igaza Szabó Sándornak, hogy ha a közgyűlésen én meg nem jelenek úgy a közgyűlés simán folyik le és egyértelmű határozatok hozhatók.

Tudtommal oly közgyűlésen a melyen a városházépítés ügye tárgyalva lett, csak egy ízben nem voltam jelen t. i. 1908 február 1-én. Ekkor hozta meg Szabó Sándor indítványára a közgyűlés nem egyértelműleg, hanem szavazat többséggel azon 2 sz. határozatot, melylyel a városház építés kérdését a napirendről leveszi és ime már az ugyanazon év június 17-én megtartott közgyűlés a 74 sz. határozatával ezen előző határozatot igazán egyhangulag megsemmisítette s a városházépítés kérdését újból napirendre tűzi. Igaz, hogy én fontosabb kérdésekkel szívesen foglalkozom, fel is szólalok, néha indítványokat is teszek, amde ez még nem megzavarása a tárgyalás simaságának, ez csak a kötelességnek tudatos gyakorlása és még soha sem történt meg velem az a mi Szabó Sándornak állandó szokása és a mi a kötelességérzetnek kifigurázása, hogy az őt személyileg is érdeklő ügynek letárgyalása után a közgyűlésről végleg eltávozik, bármily fontos egyéb ügyek is legyenek a napirenden. Ezen 25 éves közszereplésének eredménye azután az, hogy a jó példa hatása alatt a 40—50 tag jelenlétében kezdődött közgyűlés a vége felé 8—10 tag jelenlétében fejeződik be.

Egyébként bárminő megjegyzések kísérik is szerény közszereplésemet, azon meggyőződésemben, hogy a város közügyei a városház közgyűlési termében vitatandók még és nem a baráti szivesség igénybevételel magán helyeken s az utcán, ezen bírálatok még akkor sem ingatnak meg, ha az a bírálat nem az ügy érdekében felhozottaknak, hanem csekély személyemnek szól, személyeskedéssé és izléstelené válik.

Egy a városra nézve fontos, kérdésben csak hasznos lehet az, ha az ügy minél részletesebb vita tárgyát képezi, mert a vélemények kicserélésére és az érvek felhalmozása mellett szűrődhetik csak le a helyes közhatározat.

Elég sokszor halljuk a közönség körében a mindenre fejbolintó gunyos jelzöt, ennek oka pedig csak az, hogy a főbb kérdések már magán helyeken előre elintéztetnek

s a tulajdonképeni illetékes közgyűlésen csak szavazás történik, szükségesnek tartom tehát oda törekedni, hogy a helyén való kritika utmutatását megszielve, az ügy ott tárgyalassék meg részletesen a hová a törvény rendelete s a közönség kívánsága szerint az tartozik, ez pedig csak a közgyűlés lehet.

Nagyon sajnálom, hogy a jelen kérdésben most már igazán személyeskednem kell, de részben megnyugtató az az érzés, hogy a személyeskedés részemről csak a válasz és védekezés jellegével bír.

A városház építés kérdésében ma is az a meggyőződésem, hogy miután építeni mindenesetre kell, az építkezés olyan legyen, mely a városi hivatalok szempontjából majd 20—30 év múlva is a célnak megfelelő legyen, másrészt pedig az új épület földszintjén lévő helyiségek bérjövédelmő képezze lehetőleg fedezetét az építési összegnek. Ily szempontok mellett nem vitás az, hogy a jelenlegi emeletes épület helyén építendő új városházának emeleti része nem elegendes az összes hivatalos helyiségek számára és így feltétlenül több építkezés válik szükségessé, ellenben nagyon is éles vita tárgyát képezi az, hogy ezen több építkezés a díszterén, vagy a mellék és kis Ferenc utcában eszközöltessék.

Ha a több építkezés a Ferenc-utcában teljesítettik, úgy bizonyosra vehető az, hogy a Ferenc-utcai új emeletes épületnek földszinti helyiségei csak a legkisebb bér mellett hasznosíthatók, ha azonban a szükséges több építkezés a díszes és értékes Zrínyi-terén fogantatottatik, úgy kétségtelen, hogy az ott keletkező földszintes helyiségek akár mint lakás, akár mint hivatalos helyiség, akár mint üzleti helyiség a Szigetvárott elérhető legmagasabb bér mellett hasznosíthatók, minthogy pedig a több építkezés összege ugyanaz marad, akár a Ferenc utcában, akár a Zrínyi-terén eszközöltetik, csak természetes, hogy elfogulatlan érzéssel csakis a szebb és több jövedelmet hajtó Zrínyi-terén teljesítendő több építkezést kell pártolnom.

Igaz, hogy a Zrínyi tér felé a több építkezés megnövekednék még további 10-12 méterrel csak azért, hogy az egész u. n. front egységesen kiépítve legyen, de ez csak előnyösebbé teszi az én tervemet, mert ezen további építkezésnél már nem csak a földszinti, hanem a hivatalok számára már nem szükséges emeleti rész is hasznosítható leendő s így egész teljességében hozzájárul az építési összeg törlesztéséhez, a mi a többi épület résznél csak a földszinti helyiségek-nél következik be.

Szigetvár városának anyagi viszonyait egyes képviselő urak minden indokolás nélkül gyakran tüntetik fel oly színben, mintha az rohamosan rosszabbodnék belemerült volna az adósságok tengerébe s ennek következménye azután a magas pótdadó.

Igaz, hogy a pótdadó magas, de az is

MIT' GYUNK!

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Minden külföldit fölül-múl hazánk természetes szén-savas-víz királya:

a mohai **ÁGNES**-Forrás.

Milleneumi nagyéremmel kitüntetve.

Kitünő asztali, bor és gyógyvíz, a gyomorégést

rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbetegségeknél.

Kedvelt borvíz! Olcsóbb a szódavíznél! Mindenütt hapható!

Főraktár: Ocsodál Gusztáv urnál Szigetváron.

igaz, hogy ezen pótdó éppen az idén esőkent és pedig csakis a helyes pénzműveltek és hasznos befektetések következtében.

Az erre vonatkozó adatok a közetkező képet tüntetik fel. A nyolcvanas évek vége felé a város különféle kisebb kölcsönök címén adós volt közel 40000 korona tőkével, mely összeg után hitelezőinek csak kamatra 6 %-ot fizetett.

Azon többféle elosztott tartozások 1888 évben konvertáltak olyképpen, hogy a Pesti magyar kereskedelmi banktól felvett 40000 koronából kifizetve lettek, minthogy azonban ezen újabb és egyösszegű tartozás után a város törlesztési részletek és kamat címén csak 5.6 % fizet, kétségtelen, hogy ezen újabb adósság csinálás 0.4 %-nak megfelelő évi 160 korona megtakarítást jelent. Az eltelt 20 év alatt kitett ez 3200 koronát melyhez hozzáadandó ezután még a törlesztés folytán beállott adósság kevesebédés az 6801 korona, vagyis ezen adósság csinálás 20 év alatt 3200 + 6801 = 9801 korona tiszta hasznót hozott a városnak.

A polgári fiu iskola építése céljaira felvétellett 1901 évben a Pesti magyar kereskedelmi banktól 40000 korona kölcsöntőke és pedig 5.4 % kamat és törlesztési fizetési kötelezettség mellett. Ezen új adósságból letörlesztve van eddig 1864 korona.

Azt hiszem felesleges e helyen magyarázni azon nagy anyagi előnyöket, melyek ezen 40000 koronás befektetés ellenében különféle címenek származtak a városközönsege javára.

Ezen befektetés a mily előnyös anyagilag, még sokkal hasznosabb kulturális szempontból, a mi pedig a közérdek szempontjából legalább is oly fontos, mint az anyagi előnyök.

Az állami elemi iskola építése céljaira felvétellett 1904 évben a Pesti hazai első takarékpénztártól 80000 korona 4.9 % utóbb 1905 évben ugyanott 11000 korona 5.5 % kamat és törlesztési fizetési kötelezettség mellett: Törlesztés eddig 2439 K. 06 f. és 255 K. 48 f.

Hogy az elemi iskolának államosítása és ez elemi iskolai épületnek felépítése által minő kitünő üzletet csinált a város, az eltekintve minden más egyébtől legjobban kitünik abból, hogy a városnak mai iskolai kiadása a fenti kölcsöntőkék kamat és törlesztési összegeivel együtt csak évi 11000 koronát tesz ki, holott az építés mellőzése és így az államosítás elmaradása esetén a szükségessé vált tanító állások szaporítása, újabb fizetkiegészítések és kórpótlékokkal ma már évi 16000 korona volna, vagyis évenként 5000 korona megtakarítás lett elérve a községi háztartásban és pedig kizárólag és csakis a 91000 korona kölcsön felvétele által, mert az államosítás főfeltétele az új iskola épület felépítése volt.

Ezen kölcsöntőke a törlesztés folytán idővel elenyészik, ellenben a város örökidőkre megszabadult a fejlődéssel kapcsolatban járó iskolai terhek emelkedésétől.

Legutolsó adósságunk a folyó évben keletkezett, midőn ugyanis a Pécségházmegyei alapítványi hivataltól 80000 korona vételt kölcsön 6% kamat és törlesztési kötelezettség mellett. Ezen összegből lett kifizetve az uradalmi országos és hetivásárjog és u-

gyanebből fedeztetett a régi iskolai épületnek vételára s átalakítási költségei.

A vásárjog megszerzésére és a régi iskolai épület megvételére s átalakítására fordított ezen 80000 korona adósság törlesztése és kamata nemcsak fedezve van az ellenértékül kapott jog és épület bérösszegeivel, de ezek kiegyenlítése után évenként még 1680 korona tiszta haszon marad a város háztartása javára.

Több adóssága nincsen a városnak és igaz, hogy összességében tekintve tekintélyes számot tesz ki, amde ha az adósság fejében meg van az ellenérték és főleg ha ezen szerzett ellenérték jövedelme jóval meghaladja a tartozás törlesztési és kamat terheit, akkor könnyelmű adósság csinálásról beszélni, gondolatlan gazdálkodást emlegetni csakis annak lehet, kinek célja nem az igazság keresése és kiderítése, hanem a közönség szándékos megtévesztése és félrevezetése, mert csak az érem egyik oldalát mutatja, de a kedvező oldalt, úgy azt, hogy ezen adósságok a képviselőtestületnek legtöbbször egyhangu határozata alapján keletkeztek, a sötét háttérben saját árnyékával elhomályosítja.

A fentebb felsorolt adósságok mai napon egy összegben K. 239641.72 Ezzel szemben a szerzett törzs vagyon értéke és pedig:

1) Polgári fiuiskola	K. 130000.—
2) Állami elemi iskola	K. 110000.—
3) Régi iskolaház	K. 20000.—
4) Uradalmi országos és heti	

vásárjog egy a czédulához K. 80000.—

összesen K. 340000.—

melyből levonva a tehert képező K. 239641.72

mutakozik mint törzs vagyon

csoportulat K. 100358.28

azaz Egyszázézer háromszáz ötvennyolcz korona 28 fillér.

Mindezekkől tehát az tűnik ki, hogy a város képviselőtestülete bölcsen cselekedett akkor, midőn a kedvező szerzési és létesítési alkalmakat felhasználva oly vagyonokra tett szert, melyek a mig egyrészt emelték tekintélyes összeggel törzs vagyonát, másrészt igen szép jövedelmekhez juttaták rögtönösen, sőt az utódok számára a jólétnek alapját megvetették.

A pótdóval való érvelés éppen azon értékkel bir, mint az adóssággal való ijesztetetés. Ha keressük a kapcsolatot az említett nagy mérvű beruházások és a potadó között akkor kiderül, hogy az 1901 év óta felvett kölcsönök s így adósságok nemcsak nem emelték a pótdót, de jövedelmükkel még fedezték az előzőleg már 1888 ban létezett 40000 koronás adósságnak törlesztéses kamatait s, sőt ezen felül a megmaradó tiszta nyereségből alkalma nyílt a városnak oly szükségleteket is fedezni, melyek egyébként csakis a pótdó emelésével lettek volna teljesíthetők.

Mindezen helyes és körültekintő gazdálkodásnak lett eredménye az, hogy a potadó már a f. évben is csökkent, a mi még a legelfogultabb ember szemében is kell, hogy bizonyíték legyen arra, miszerint a körültekintéssel keresztül vitt pénzügyi műveltek, befektetések és építkezések a város közönségének adóterhet nem növelik, ellenkezőleg apasztják és közvetve a lakosság legna-

gyobb részének jövedelmét fokozatosan emelik.

Ne féljünk tehát az újabb építkezések és hasznos befektetésektől, sőt inkább buzdítsuk az előljáróságot az irányban bátrabb tervezgetésekre, csak azt kössük ki mindenkoron, hogy a célba vett beruházás önmagában képes legyen a reá fordított összeget törleszteni.

Nem szükséges, hogy a városházépítés vizvezeték, világítás stb. a városra hasznahajtó üzletekként tervezessenek, hiszen közvetve kiszámíthatlan előnyöket és hasznót nyújtanak mindezek az egész lakosságnak, de igenis szükséges a fedezetről való gondoskodás és pedig a pótdó emelés mellőzésével úgy a mint eddig is történt.

Dr. Kriszta Béla
esküdt.

H I R E K.

Kivándoroltam.

Kivándoroltam

Bús messze földre,

Elhagytam érted otthonom!

A kik szerettek

S kiket szerettem,

Elhagytam, érted, angyalom!

És megtagadtam

Nevem, szülőim,

És megtagadtam az eget...

S most itt vagyok

Hazátlan, árván.

Remény, hit nélkül s — nélkülöd.

Somló Sándor.

— **Zrinyi ünnepély.** Mint minden évben, úgy az idén is kegyelettel üli meg városunk polgársága Zrinyi és bajtársai hősi elesetének évfordulóját. Már lapunk mult számában jelentettük, hogy este 8 órakor a szobornál dr. *Pete Márton* kaposvári ügyvéd tartja az ünnepi beszédet, — A templomban a requiem után az egyházi ünnepi emlék beszédet pedig *Marton Sándor Pécs* budai külvárosi káplán mondja.

— **A kisasszonynapi bucsu** a közeli Turbék busujáró kegyhelyen f. hó 8-án kedden lesz, amikor is a kath. hívők nagy serege szokott oda zarándokolni a boldogságos szűz tiszteletére.

— **Halálozás.** Részvétellel értesülünk, hogy *Unhert Antal* helybeli temetkezési vállalkozó, rövid szenvedés után élete 55 évében rövid szenvedés után elhunyt.

— **A Kath. legény-egylet színelőadása és táncestélye** a mult vasárnap volt saját helyiségében. Térészűke miatt csak röviden emlékezhettünk meg a darabról és szereplőkről. Színre került „*Angolosan*“ 2 felvonásos vígjáték. A darab elég jól megállt helyüket. Szivesi Adél szerepét kitünően és sikerrel játszta *Boronkay Ilonka*, kinek méltó partnere volt *Kovács Károly*. A vendéglős szerepét jól játszta *Szabó Mihály*, míg *Béres Irén*, *Balogh Ilonka* és *Wigmon Pál* is osztoztak a sikerben, s a közönség tapsban nyilvánította tetszését. Az előadást tánc követte virradtig.

— **Fizetéképtelen barcsi kereskedő.** A hitelezők bécsi védegyletének jelentése szerint *Weisz Jakab* barcsi bejegyzett kereskedő fizetéképtelen lett.

— **Óriási tűzvész a kaposvári pályaudvaron.** Rettenetes tűz volt f. hó 4-én este fél 9 órakor Kaposváron. Egy pár pillanat alatt langban állott a vasúti áruraktár. A tüzet a későn érkezett tűzoltóság nagynehezen csak éjfélre tudta lokalizálni. A tűz rövid zárlatból keletkezhetett, de az sincs kizárva, hogy gyújtogatás történt. Az irodát megmentették. A kár körülbelül *hat-száz ezer* koronára tehető.

— **Hamispénz csinálók.** Sikertől fogást csinált a m. hó 28-án éjjel *Béres Ferenc* járásörmeester a gy. melléki csendőrökkel. Ugyanis besugás folytán sikerült megtudni, hogy a Szigetvár vidékén annyira elterjedt hamis öt koronásokat Zádorban gyártják. A csendőrség éjnek idején éppen akkor hatolt be, a gyanúsított *Kálmán István* házába, amikor a *Bagó János* közreműködésével a hamisított pénzeket kibrakta az asztalra, hogy kőbor cigányokkal jó pénzért elcserélje. A megtartott házkutatás alkalmával a csendőrök 10 db. hamis ötkoronást és a szükséges ólom anyagot elkobozták. — Miután terheltek jó módu vagyonos emberek, letartóztatásuk mellőzésével a büntető bíróságnál feljelentettek.

— **Gombamérgezés.** Mint értesülünk, könnyen végzetessé válható veszedelemben forgott a napokban *Waide Lajos* városbíró és családja. mert mérges gomba élvezetétől hirtelen rosszul lettek. Szerencsére a gyors orvosi segély akadályozta meg az esetleges katasztrófát. Szükségesnek tartjuk tehát, hogy végre valahára tiltsák el a gombával való házálást.

— **Születés, házasság és halálozás.** A szigetvári anyakönyvi hivatal augusztus havi jelentése szerint: Született: 8 fiú, 6 leány, összesen 14. — **Házasság:** Marton Boldizsár, Zalokár Mária r. k. — Kotolák János ágh. ov., Nagy Borbála r. k. — **Halálozás:** Katona József 44 éves (korh.) Saár László 18 (korh.) Herkovics Mari 2, Mór József 72 (korh.) Gregorovics András 46, Karsai Mihály 15 (korh.) Nagy Gábor 74, Hábián Anna 3, Gyárfás Imre 1, Németh György 34 (korh.) Schnetzer János 72, *Ösz. szeszen 11.*

— **Lopás.** *Pandur Gyula* kirára a helybeli „Zrinyi“ vendéglőből *Lengyeltői István* szigetvári lakos 30 kor. értékű ruhá- nemüt ellopott. Tettest feljelentették a bíróságnál.

— **Körözött betörő.** Pár hét előtt hirt adtunk arról, hogy *Andik Dániel* 38—40 év körüli gazdasági munkás Istvándi községben betört *Gerő Ferenchez* s egy szekrény feltörése után 287 koronát lopott el. A betörő megszökött s ezért a kaposvári kir. törvényszék vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki s országos körözését elrendelte.

— **Kutba fult öreg ember.** Régi időtől fogva nyomorék és elmebajos volt *Nadalos pusztán Csapári Ferenc* 74 éves öreg ember. Egész napi szórakozása kutyájának kergetése volt. A m. hó 29-én d. u. 1 órakor is egy bottal kergette a kutyáját s a mint kergette nem vette észre a 30 cm. magas káváju kutat, melynek kávájában megbotlott és fejjel lefelé a kulba esett. A gyors segítség dacára mire kihúzták halva volt. A hatóság részéről a rendőrhatalósági vizsgálatot *Nagy Árpád* tb. szolgabíró és dr. *Gáspár Imre*, járásorvos eszközölték.

— **Új ipartelep.** Örömmel értesülünk, hogy hazánk legnagyobb ipartelepe, az előnyösen ismert Bohn-féle téglagyárak most Békéscsabán is nagyszabású telepet létesít. A tulajdonosok elismert szakavatottsága és erélyessége bizonyára ezen új telepet is rövid idő alatt elsőrendű iparteleppé fogja emelni.

— **Diszes és értékes albumot** ad ajándékba minden évben előfizetőinek a „Budapest.“ A múlt évi karácsonyra küldött diszalbum, melyet a „Budapest“ 30 éves fennállása alkalmából adott az előfizetőknek, egy szenzációs irodalmi esemény volt, ezrével jöttek a hálairatok és sok ezer új előfizető sorakozott a „Budapest“ zászlaja alá. Ezt a gyönyörű albumot még most is megküldi azoknak az új előfizetőknek, akik legalább negyedévre rendelik meg a lapot és 80 fillért postaköltségre beküldenek. De készül már az új karácsonyi album is, mely még diszesebb és értékesebb lesz, mint az előbbi. Ezt is megkapja ingyen a „Budapest“ minden állandó előfizetője. Tudvalevőleg a „Budapest“ most vezérszerepet visz a politikában. Habár független a kormánytól és a pártoktól, megvannak azokkal az összeköttetései és első kézből, leggyorsabban kapja a legérdekesebb híreket. Irodalmi rovata is elsőrangú, szóval a legdrágább lapok színvonalán áll, bár azoknál sokkal olcsóbb. Előfizetési ára 1/4 évenként 6 korona. *Mutatványosamat kívánatra készítséggel küld a „Budapest“ kiadóhivatala Budapestben, IV., Sárkányutca 3.*

10037
—szám.
P. 908

Hirdetmény.

A kaposvári kir. törvényszék közhírré teszi, hogy dr. **Rusa Ernő** szigetvári kir. közjegyző irodáját 1908 szeptember 3-án nyitja meg.

Kaposvár 1908 évi augusztus hó 29 napján.

P. H.

Kelemen
s. k. jegyző.

Másolat.

1908. B 382/3.

Ő Felsége a Király Nevében!

A szigetvári kir. járásbíró, mint büntető bíróság becsületsértés vétségével vádolt *Staub Márton* elleni bűnyben *Lengyel József* és *Mandl Adolf* főmagánvádlók képviselője *Ujházi Jenő* ügyvédjelölt által emelt vád felett a Szigetvárott 1908 évi augusztus hó 31 napján *Vadlya István* jegyzőkönyvvezető, *Cseke Ernő* ügyvédjelölt védő részvételével megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után a következőleg

í t é l t:

A kir. járásbíró *Staub Márton* ki 54 éves, Almamelléken született és Szulimánban lakik. r. c. vallásu, házasa, 6 gyermek atyja, vagyonnal bír, gépész foglalkozásu hadmentes írni olvasni tudó vádlottat bűnösnek mondja ki a btkv. 261 §-ában meghatározott becsületsértés vétségében elkövetve az által, hogy 1908 évi augusztus hó 5 napján *Lengyel József* és *Mandl Adolf* főmagánvádlókat „szenny, piszkos nép“-nek nevezte és ezért a btk. 261 §-a alapján az 1892 XXVII. t. c. 3 §-ában meghatározott célokra fordítandó és 15 nap alatt, végrehajtás terhe mellett fizetendő, behajthatatlanság esetében a btkv. 53 §-a értelmében kettő napi fogházbüntetésre ítéli.

Vádlott köteles a mai tárgyalás során megállapított 16 K ügyvédi képviseleti költséget és 2 K 60 fil. tanudiját a sértettnek 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett megfizetni, valamint az ezentul nétan felmerülő bűnygi költségeket 15 nap alatt az 1890 évi XLIII. t. c. 9 §-ában meghatározott végrehajtás terhe mellett a kir. kincstárnak megtéríteni.

A kir. járásbíró *a btkv. 277 §-a* alapján elrendeli, hogy ez az ítélet egész terjedelmében, indokaival együtt a „Dél-somogy“ című helyi lapban a jogerőre emelkedése után megjelenendő legközelebbi számában *Staub Márton* költségei közzétetés-sék.

indokok:

A kir. járásbíró *a tárgyalás folyamán* kihallgatott vádlottnak beismerése, *gy Sutyor József* tanúnak esküvel megerősített vallomása alapján valónak fogadta el azt a tényállást, hogy vádlott 1908 évi aug. sztus hó 5 napján *Lengyel József* és *Mandl Adolf* kaposvári lakosoknak, a kiknek gabonája elcséplését elvállalta azt mondta, hogy ilyen szenny, piszkos népnek nem dolgozik. Miután pedig vádlottnak eme cselekménye megállapítja a btkv. 261 §-ában meghatározott becsületsértés vétségét, őt ebben bűnösnek kimondani s a rendelkező részben írt büntetéssel sújtani kellett.

A kir. járásbíró *a büntetés megállapításánál* súlyosító körülményt fennforogni nem látott, *mig enyhítő körülményként* vádlott büntetlen előéletét, beismerését s azt vette, hogy a közötté és a sértettek között felmerült nézeteltérés miatt keletkezett indulata hevében használta a vádbeli kifejezést s ezeknek a figyelembevételével a kiszabott büntetés mutatkozott megfelelőnek. Vádlottnak a bűnygi költségekben történt marasztaltatása bűnössége megállapításának a következménye.

Szigetvár 1908 évi augusztus hó 31-én.

Dr. Polgár s. k.
kir. albiró.

(P. H.)

A másolat hitelül:
Vadlya István
kezelő.

Közgazdaság.

— **A gyümölcs és szalastakarmány értékesítés** iránt a magy. kir. földmivelségi miniszter érdeklődve, felszólította a gazdasági tudósítokat, hogy az eladó készletekről kimerítő jelentést küldjenek be hozzá. Ebből kifolyólag, felhívjuk ez uttal a közönség figyelmét, hogy a kinek legalább 10 méter-mázsa egyfajta almájára, körtéje, szilvájára vagy más gyümölcsre, továbbé szénájára, tavaszi vagy őszi szalmájára van eladó, a mennyiség és ár megjelölésével eladó szándékukat jelentsék be f. évi szeptember illetve október 15-ig *Mandeville Frigyes* gazdasági tudósító Szigetvár címre.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. L. A. Budapest. Nagyon jó, bevált. Köszönet. K-nővérek Pécs. Elkéve érkezett. Jövő szám-ban jöhet csak. Levelet írunk.

Sch. J. Helyben. Csakis a Nyíltér rovatban kö-zölhetjük, miután személyes ügy és támadás. Ezért pedig nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Többeknek. Jövő számunkban válaszolunk.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint.

Arak 50 kilogramonként értendőnek.		
Szigetvár, 1908. szeptember 4-én.		
Buza uj	—	10,20 10,30
Rozs	—	8,50 8,60
Árpa	— uj	7,50 8,—
Zab	—	7,20 7,50
Tengeri ó	—	8,50

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethet-
len férjem **Unhert Antal**,
illetve atyám temetésén részt
vettek, fogadják ez uton is
köszönetünk nyilvánítását.

Szigetvár, 1908. szept. 5.

*Unhert Antalné
és leánya.*

Értesítés!

**Köntös Mihály okleveles
ácsmester, ez uton is értesíti
a t. közönséget, hogy az ács
szakmába vágó bárminő ki-
viteli munkálatot vállal és
pontosan teljesít, úgy hely-
ben, mint vidéken.**

A t. közönség pártfogását kéri tisztelettel

Köntös Mihály

okl. ácsmester

Szigetvár, Igmándy-utca 60 sz.

Polgári- és elemi iskolai **tankönyvek,**

iskolai cikkek valamint az összes
iskolai cikkek kaphatók

KOZÁRY EDE

könyv- és papírkereskedésében, Szigetvár.

Bérbeadás.

Folyó hó 13-án d. u. 2 órakor
Dudás kerti és cseri földjeimet **ha-
szonbérbe adom.**

Bérelni szándékozókat felhívom,
hogy jelzett időben a helyszínén meg-
jelenjenek.

Duchon Ödön
ügyvéd Szigetvár.

Az „Üstökös“

a legjobb magyar viczlap.

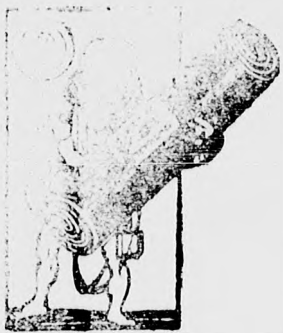
Hetenkint 20 oldal színes képek.

Előfizetés: félévre (jul. dec.) 6 K

„ negyedévre (jul. okt.) 3 K

A ki a félévi előfizetést most be-
küldi ingyen kapja az 1907. évi
teljes bekötött évtolyamot. (700
oldal vic, kép, stb.)

Utalványeim: **Üstökös, Budapest**
V. Szabadságtér 11.

BITUMINA tetőfedőanyag

tiszta bitumenből készített va-
lódi aszfalt tetőlemez, tartós,
tűzbiztos, szagtalan kátrányo-
zást vagy egyéb mázolás nem
igénylő BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet nyújt, a nap melege ellen
Bitumina régi zsindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári tőraktár Szigetvár és vidéke részére: SINGER ÁRMIN fa-
kereskedésében Szigetvárott.

Kovald Péter és fia

cs. és kir. szab. kelmé- és szörmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár

Budapest, VII., Szövetség-utca 37 szám.

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviseletet
létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolási és
postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse.

Deutsch Dávid fia Szigetvár

vette át képviseletét és a gyár rendes áraiban vállalja az *úri, női- és gyermeköltönyök, di-
szító- és butorszövetek, fehéreneműek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárúk, szőr-
mék stbiek vegytisztítását és festését.*

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szi-
ves jóindulatába és figyelmébe ajánlva a képviseletet és számos megbízást kér a

Kovald Péter és fia cég.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy *julius*
*hó 1-étől férfi- és női szabó üzletemet a Nicsovics-
féle házba helyeztem át.*

Ősszi és téli idényre! Magyar, Angol és Francia divatszövetek a legfinomabb minőségben raktáron vannak.
Elvállalom mindennemű **férfi öltönyök és női costumök** készítését a legegyszerűbbtől a legmagasabb
igényeknek megfelelően is. A t. közönség pártfogását kéri tisztelettel

Vidéki megrendeléseknél próba nem szükséges.

Faragó Károly

férfi és női szabó
Szigetvár,

**Uj
üzlet!**

Benked József

SZIGETVÁR Báró Biedermann Rezső-utca.
(Takán István üzletével szemben.)

**Uj
üzlet!**

**B
E
N
K
E
D**

Ajánlja dusan felszerelt raktárát
férfi és női fehérneműekben.

Nyakkendő külölegességek
selymek, szövet és mosó kelmék, mindennemű
vásznak, schiffon, kanavász és bélésárukban.

**J
Ó
JÓZSEF
E
F**

**Uj
üzlet!**

• Rövid és szövött árúk! • Nap és esőernyők dús választékban! •

Szabott árak! • Szolid és pontos kiszolgálás!

**Uj
üzlet!**

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok férféknél és
amputáltak részére.

Budapest,

IV., Kossuth Lajos-utca 8., félémelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen
díjtalanul rendelkezésre áll. Az orvosi vizsgálat
igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők
már 5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa
által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pon-
tosan és legnagyobb tiloktartással eszközölteknak.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségek-
ben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül
megbízhatóak. Tucatanként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember e-
gészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérv-
bajjal, annak ellenszereivel és kezeléseivel fog-
lalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt
borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

Nick Carter

amerika legna-
gyobb detektívje

Buffalo-Bill

amerika nem-
zeti hőse rend-
kívül érdekefe-
szítő füzetek

kaphatók:

1 füzet 15 kr.

Kozáry Ede

könyv- és papír
kereskedésében

Szigetvár.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864. — Legelőkelőbb referenciák — Alapított 1864

50 millió évi gyártás.

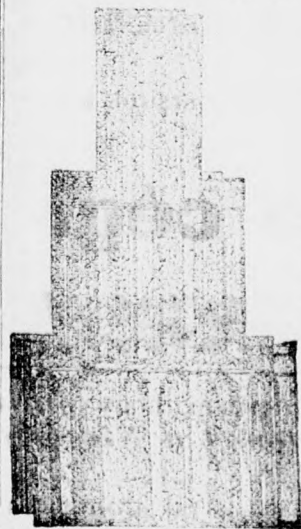
a cs. és kir. szab. Bohn féle biztonsági átfedő cserepekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

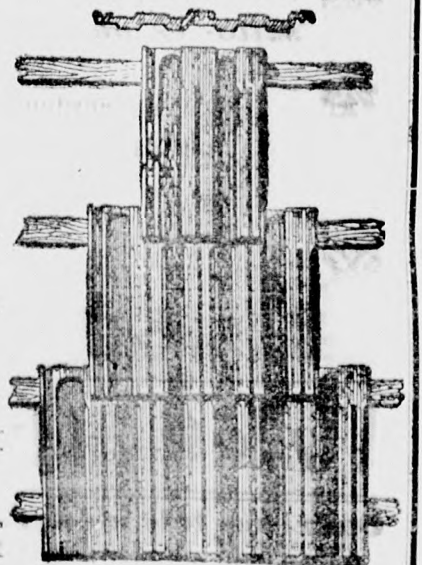
GYÁRTMÁNYOK: Bohn féle szabadalmazott biztonsági átfedő-
cserepek. Legelőkelőbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Képvisele: Singer Ármin fatereskedő által.

Nagykikindai gyártmány.
Bohn-féle szab. biztonsági át-
fedőcserep 272 szám.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági préselt átfedő cserep
253 szám.

Nyomatott Kozáry Ede nyomdájában Szigetvár.